

Paikan identiteetti, paikan tuntu

- Mitä se on, mistä se syntyy?
- Voiko siihen vaikuttaa?
- Voiko olla suhdetta paikkaan, jossa ei ole käynyt?
- Mielipaikat / inhokkipaikat / epäpaikat?

Kohteen adoptio

Mitä kohteen adoptointi on?

- Ei tarkoita kohteen omistamista
- Adoptoija sitoutuu huolehtimaan kohteen hoidosta tai käytöstä
- Omistajan kanssa sopimalla
- Tehtävät toimenpiteet määritellään yhdessä
- Suunniteltua toimintaa
- Kohteen tietojen kerääminen
- Yhteisöt ihanteellisia adoptoijia

Mitä kohteen adoptointi on?

- Adoptoitavaksi sopii esim. rakennus / rakennelma, metsikkö, lampi, puisto, jne. – pienikin kohde voi olla paikallisesti merkittävä
- Hoito- ja kunnostustoimenpiteitä sekä toimintaa ja tapahtumia
- Adoption kesto riippuu kohteen sekä järjestettävän toiminnan luonteesta

Kohteen adoptointia helpottaa, jos:

- Kohde sijaitsee kohtuullisesti saavutettavalla ja maisemallisesti merkittävällä paikalla
- kohde on asumaton / käyttämätön / vajaakäytöllä
- kohde on kunnan tai kaupungin tai muun julkisen tahon omistama
- kohde on pinta-alaltaan pienehkö, jolloin hoitotoimet pysyvät kohtuullisina

Esimerkkejä

Adoptoi monumentti - Rakennusperintö omaksi -hanke

- Pirkanmaan maakuntamuseon Adoptoi monumentti -toiminnan puitteissa on mahdollista adoptoida muinaisjäännöksiä ja rakennusperintökohteita.
- Kulttuuriympäristökohteiden adoptointitoiminta alkoi Pirkanmaalla vuonna 2009. Pirkanmaan maakuntamuseon organisoima hanke on adoptointitoiminnan uranuurtaja Suomessa. Muina yhteistyökumppaneina ja osarahoittajina hankkeessa toimivat Metsähallitus ja muutamat Pirkanmaan kunnat.
- Tavoitteena vahvistaa viranomaisten ja kansalaisten välistä vuorovaikutusta sekä lisätä paikallista suojelutahtoa.
- Käytännön museotyössä on havaittu kansalaisten usein kokevan ulkopuolisuutta ja voimattomuutta rakennetun ympäristön kysymyksissä. Samalla tunnetaan kasvavaa huolta kulttuuriympäristön tulevaisuudesta. Lakisääteinen suojelu ei yksin riitä turvaamaan kulttuuriperinnön säilymistä. Sen sijaan tärkein tekijä kulttuuriympäristöjen vaalimisessa on paikallisten ihmisten ja yhteisöjen oma positiivinen tahtotila.
- Adoptoi monumentti -hanke mahdollistaa omakohtaisen osallistuminen kulttuuriympäristön hoitoon
- Vinkki: googleta ”rakennusperintö omaksi” niin löydät lisätietoa!

Esimerkkejä

Vanhat hiilimiilut

- Nurmeksen Mujenjärvellä
- Adoptoija kotiseutuyhdistys Nurmeseura ry
- Sodan aikaan hiilimiiluissa valmistettiin hiiltä armeijan häkypönttöautoihin (1942 – 1945)
- Pahoin rapistunut ja pusikoitunut, paikalle vaikea löytää
- Alueen omistaa Metsähallitus
- Alueen raivaus ja siistiminen, esittelytaulu, opasteet
- Sovittu Metsähallituksen kanssa toimenpiteistä, kevyt sopimuskäytäntö
- Tarvikkeet ilmaiseksi Metsähallitukselta
- Innostus lähti kohteeseen järjestetystä kotiseuturetkestä
- ”Henkinen sitoutuminen”

Esimerkkejä

Peltola herää!

- Varkauden teollisuuden juhlavuoden kunniaksi otettiin paikan adoptointi -menetelmän avulla käyttöön Varkauden teollisen historian avainpaikoilla sijaitseva Peltola
- yleisötilaisuuksia, konsertteja, luentoja, näyttelyitä, työpajoja, ympäristötaidetta ja paljon muuta matalan kynnyksen toimintaa
- alueen yhdistyksiä ja toimijoita kutsuttiin mukaan järjestämään omia tiloihin soveltuvia tilaisuuksiaan Peltolassa
- Vastuutahona Varkauden museot, mukana menossa ympäristöluotsit
- Kesä 2015, määräaikainen adoptio

Esimerkkejä

Mustikkamaan vanhan torpan pihapiiri

- Vähäisellä käytöllä oleva pihapiiri Helsingin Mustikkamaalla adoptoitiin viljely- ja taidetarkoituksiin.
- Korkeasaaren hallinnoima eikä sen kasvillisuutta ei ole hoidettu vuosiin
- Työryhmä adoptoi pihapiirin käyttöönsä ilman rahallista korvausvaatimusta. Työryhmän taustalla oleva organisaatio (MSL) teki alivuokrasopimuksen ja otti palovakuutuksen rakennuksia varten. Työryhmällä on lupa toimia pihapiirissä niin kuin parhaaksi näkee: maata saa muokata, istutuksia saa poistaa ja tehdä, työpajoja ja yleisötapahtumia saa järjestää ja asuinrakennusta saa käyttää.
- Pihapiiriin perustettiin Syötävä puisto, johon istutettiin monivuotisia hedelmäpuita ja marjapensaita. Lisäksi yksivuotisia kasviksia, juureksia ja yrttejä.
- Puiston sato on tarkoitettu kaikkien vapaasti kerättäväksi. Sen on tarkoitus lisätä kaupunkisadon määrää, monipuolistaa sitä ja tarjota mahdollisuus sadonkorjuuseen niillekin, joilla ei ole omaa puutarhaa ja kasvimaata.
- Projekti on vahvasti ympäristökasvatuksellinen.
- Yhteistyössä mm. Dodo ry, Lasten ja nuorten Puutarhayhdistys, kavereita, taiteilijoita ja lähikouluja. Myös paikallinen asukas yhdistys ja Martat mukana.

